

Tux Office

O dominantní roli operačních systémů a kancelářských aplikací společnosti Microsoft na osobních počítačích v domácnostech a podnicích snad dnes již nikdo nemůže pochybovat. Stále více lze však i v tomto nejobsáhlejší segmentu trhu pozorovat, jak dochází k pozvolnému rozšiřování operačního systému Linux i do desktopového prostředí.

Společně s Linuxem a s desktopovým prostředím KDE (K Desktop Environment) získává na popularitě i doprovodný balík kancelářských aplikací - KOffice. Bude mít ovšem šanci v porovnání například s balíkem MS Office? Odpověď na tuto otázku je velmi složitá. Naši čtenáři si ovšem budou moci i například pomocí tohoto článku, který je informativně seznámí s jednotlivými součástmi KOffice 1.1.1, vytvořit svůj vlastní názor nebo alespoň prvotní představu o možnostech balíku KOffice.

Instalace

Kancelářský balík KOffice je součástí desktopového prostředí KDE, o němž jsme v Chipu naposledy psali v čísle 6/01. Jeho aktuální verze 1.1.1 je navržena tak, aby bezproblémově běžela s KDE 2.2 a vyšším. Proto pokud vlastníte toto prostředí v minimální podporované verzi, můžete si KOffice stáhnout (velikost souboru RPM je přibližně 9 MB) ze stránek zaměřených na KOffice (viz Infotipy) a nainstalovat na počítač - instalaci naleznete i na Chip CD v rubrice "Zkuste si sami". Po instalaci zjistíte (ostatně jak jste si již mohli zvyknout u předchozích verzí), že i pokud dostatečně nevládnete anglickým jazykem, nemusíte zoufat. Češtině přece rozumíme všichni a právě s ní se setkáte i v tomto kancelářském balíku, s jehož pomocí budete moci vytvářet nejen nejrůznější dopisy a tabulky, ale mnoho dalšího. Obsahuje totiž aplikace KWord, KSpread, KPresenter, Kugar, Kontour, KChart, KFormula a Kivio, o jejichž základních vlastnostech jsou následující řádky.

Aplikace KOffice 1.1.1

Patrně nejčastěji využívanou komponentou kancelářských aplikací v "microsoftím světě" je MS Word. Přidáme-li k jejímu názvu ve světě Linuxu zařité písmeno K, získáme KWord, název textového editoru balíku KOffice. Než se pustím do popisu samotné aplikace, odpovím na otázku, která bude patrně mnohé uživatele nejvíce zajímat, a to na možnost importu dokumentu napsaného například v již zmiňovaném MS Wordu. Nebudeme přece chtít přijít o plody svojí píle nebo se odříznout od světa. Zkoušel jsem otevírat řadu dokumentů a mohu konstatovat, že v naprosté většině import proběhl úspěšně.

Plně spokojen jsem byl také s funkcí aplikace jako textového editoru. KWord nabízí všechny podstatné funkce pro tvorbu dokumentů, které jako běžný uživatel můžete požadovat - v programu lze například definovat vlastní styly odstavců a nebudete si muset lámat hlavu ani s automatickým číslováním - aplikace se o vše postará sama. Mnozí uživatelé, začínající teprve objevovat svět Linuxu, jsou patrně zvyklí i na řadu předdefinovaných vzorů dokumentů, tzv. šablon. Mohu je uklidnit - i v KWordu se setkají se šablonami nejrůznějších vzorů zpráv a dopisů, což jim zajistí ušetří spoustu času a zefektivní tím i jejich činnost. Důležitou vlastností KWordu je také skutečnost, že program je založen na práci s rámy. Pomocí této technologie lze totiž jasně definovat vzhled a rozvržení dokumentu na stránce a vytvořit poloprofesionální DTP výstupy. S další funkcí, která mnohým uživatelům usnadňuje život, s kontrolou překlepů, se v KWordu také setkáme. A rozhodneme-li se dokument uložit a publikovat ho například i pro své kolegy nevlastníci KWord, nemusíme si opět dělat starosti. Výsledek práce lze uložit v mnoha formátech, jako jsou prostý text, dokument aplikace AbiWord, SGML, HTML, TeX a RTF.

Druhou aplikací, s níž se v prostředí linuxových desktopových stanic pravidelně pracuje, je KSpread - tak je v balíku KOffice označován tabulkový procesor. I v této aplikaci se setkáte patrně se vším, co můžete od tabulkového procesoru očekávat. Program nabízí například následující možnosti: při výpočtech v tabulkách lze využívat více než sto matematických funkcí, zahrnujících i statistiku, trigonometrii a logiku. Aplikace navíc podporuje práci se řadami (dny, čísla, ...) a samozřejmostí je i třídění záznamů v tabulce podle zvoleného kritéria.

Třetí a poslední stěžejní aplikací každého kancelářského systému jsou programy nabízející prezentaci informací. Žijeme ve světě, v němž mají cenu nejen samotné informace, ale především kvalita a způsob jejich předkládání. V KOffice k tomuto účelu slouží aplikace KPresenter, pomocí níž je možné

vytvářet graficky poměrně zdařilé prezentace (lze využít nejrůznějších grafiky navržených a uspořádaných motivů vzhledu obrazovek a na odpovídající úrovni je i formátování textu). U každé prezentace pozorovatele zpravidla zaujmou i nejrůznější efekty - animace. U KPresenteru má tvůrce širokou paletu možností, jak animovat zvolené objekty - stačí si pouze vybrat. Do prezentací lze vkládat již hotové obrázky a kliparty následujících formátů: GIF, JPEG, BMP, XPM, XBM, PNM, PNG, EPS a WMF. V KPresenteru vytvořené prezentace lze exportovat v i do prostředí internetu - HTML slideshow.

Další součástí balíku KOffice 1.1.1 jsou spíše podpůrnými aplikacemi. Aplikace Kugar nabízí zefektivnění specifické, ale často poněkud rutinní kancelářské činnosti - umožňuje totiž generování obchodních zpráv (datové soubory XML) a jejich následný tisk či prohlížení. Nesmíme zapomenout na grafy. Přinejmenším u KOffice nemusíme, neboť nabízí aplikaci KChart, která umožňuje jednoduše vytvářet a následně i vkládat vytvořené grafy do ostatních aplikací, například do programu KWord. K dispozici jsou následující typy grafů: spojnicový, plošný, sloupcový, vyšší/nížší, výsečový, prstencový a paprskový/polární.

Patrně nejen ten, kdo někdy studoval na vysoké škole, "bojoval" s tím, jak úhledně, ale zároveň i přesně napsat složitější matematický výraz obsahující například symbol pro označení integrálu či v jednodušším případě písmena řecké abecedy. I na tuto cílovou skupinu uživatelů je pamatováno - ke snadné realizaci zmíněných požadavků slouží aplikace KFormula. A ti, kdo se učí nějakému programovacímu jazyku a hledají vhodný způsob, jak zakreslit navržený vývojový diagram, který by alespoň trochu objasnil jejich dozajista skvostné programovací záměry, patrně uvítají i další část recenzovaného balíku - aplikaci Kivio.

Samozřejmě že tyto aplikace naleznou uplatnění nejen ve vzdělávací sféře, ale i v případech, kdy chystáme různé náročnější dokumenty, například pro management společnosti, u nichž je očekáváno a vyžadováno filtrování předkládaných informací a jejich zjednodušená, avšak plně vypovídající grafická prezentace.

Poslední popisovanou aplikaci - Kontour - využijí nejspíše tvůrci vektorové grafiky, neboť jim nabízí obdobné funkce jako například aplikace CorelDRAW či Adobe Illustrator - obsahuje množství potřebných nástrojů pro kreslení jednodušších čar, křivek, Bézierových křivek, ale také i pro kreslení mnohoúhelníků.

Resumé

Popsaný kancelářský balík jsem testoval na počítači s 1GHz procesorem AMD Athlon Thunderbird, 4MB AGP grafikou a 128 MB operační pamětí. S touto sestavou se mi dostávalo přiměřených odezev u KDE a tím logicky i u KOffice. Ve srovnání s dalším, poněkud vyzrálejší kancelářským balíkem - StarOffice - byl KOffice přeci jen o dost "živější" a rychleji reagoval na mé požadavky.

Jak je již asi uživatelům předchozích verzí KOffice zřejmé, s každou novou verzí se rozšiřuje oblast působnosti KOffice ve sféře kancelářských programů. Nutno ovšem dodat, že balík (patrně i díky tomuto velkému záběru), obsahuje drobné mušky (občasné chyby při importu dokumentů vytvořených v programech MS Office - import tabulek je dosti problematický počin a ani s obrázky nemáme stoprocentní jistotu úspěšnosti), při kterých aplikace "občas nejevily život" a bylo nutné je zavřít pomocí příkazu Kill. Na druhou stranu stále se rozšiřující komunita uživatelů pracujících s operačním systémem Linux patrně s radostí sáhne i po tomto balíku, který je neustále vyvíjen, rozšiřován a dochází u něj i ke znatelnému zkvalitňování nabízených funkcí či možností. A tak se s KOffice možná budeme již v blízké době setkávat i na místech do té doby mu zapovězených - na stolech pracovníků v kancelářích.

Milan Pinte I autor@chip.cz

Infotypy:

Kancelářský balík KOffice:	czechia.kde.org/koffice
Server odysseus.linux.cz:	www.linux.cz
The KOffice project:	www.koffice.cz